

Diarienummer: Fö2023/01478

Inskickat: 2023-12-14

Ansvarig tjänsteman: Ulrika Dahlin

Från:

Svensk Dagligvaruhandel

Till:

Försvarsdepartementet

Enheten för samordning av samhällets krisberedskap

Remiss av En modell för svensk försörjningsberedskap (SOU 2023:50)

Svensk Dagligvaruhandel är branschorganisationen för dagligvaruhandeln i Sverige. Våra medlemsföretag är Axfood AB, City Gross AB, Coop Sverige AB, ICA Sverige AB, Lidl Sverige KB och Livsmedelshandlarna. Tillsammans står vi för drygt 95 % av dagligvaruhandeln i Sverige, med butiker över hela landet. Dagligvaruhandeln sysselsätter runt 95 000 personer, varav en tredjedel är unga (15-24 år).

Svensk Dagligvaruhandels remissvar

Svensk Dagligvaruhandel tackar för möjligheten att inkomma med synpunkter. Vi har tagit del av betänkandet och har följande att anföra.

Inledningsvis vill vi framföra att vi ser positivt på att betänkandet;

- tydliggör att staten bär huvudansvaret för försörjningsberedskapen och dess finansiering,
- poängterar att privata aktörer i stor utsträckning äger, driver och finansierar många av de viktigaste samhällsfunktionerna samt
- föreslår en samordning av försörjningsberedskapen med MSB som ansvarig.

Vi har tagit del av Säkerhets- och försvarsföretagens (SOFF) och Teknikföretagens remissvar och vill ställa oss bakom följande synpunkter som redogörs närmare för i deras remissvar;

- Problematiken med att utredningen enbart antar ett nationellt och statligt perspektiv.

- Otydligheter i utredningens förslag vad gäller beredskapsnivåer (huruvida åtgärder ska säkerställas genom avtal eller lag).
- Ej förenlig med gällande lagstiftning inom andra områden än totalförsvaret.
- Utmanande roll för den nationellt samordnande funktion.
- Betydelsen av transparens vid inrättande av ett försörjningsberedskapsråd.
- Utmanande roll som kontaktpunkt för företag.
- Betänkandets förslag avseende statlig informationsinhämtning från företag.
 - Syfte, detaljeringsgrad och tidsperspektiv måste tydliggöras och begränsas.
 - Sekretess måste säkerställas.
 - Informationsdelning, inte bara informationsinhämtning.
 - Arbetsprocess och kompetens måste finnas på plats.
- Beredskapslagring genom omsättningslager.
- Positivt att staten föreslås ha det huvudsakliga ansvaret för finansiering.
- Avtal och upphandling ger ökad försörjningsberedskap.
- Kommerskollegiums utökade ansvar.

Med anledning av de punkter som anförts ovan och som redogörs för närmare i SOFF:s och Teknikföretagsgens remissvar, vill Svensk Dagligvaruhandel särskilt betona sekretessfrågan, informationsdelningsinspelet och informationssäkerhetsriskerna med denna aggregerade data. Vi vill också lämna några specifika inspel på betänkandet relaterat till dagligvaruhandelns specifika förutsättningar.

Vi ser positivt på att betänkandet i stora delar hänvisar frågorna i detalj avseende livsmedelsberedskap till utredningen "En ny livsmedelsberedskap", i vilken vi också aktivt bidrar.

Beträffande förslaget i avsnitt 15.4 om att Trafikverkets försörjningsanalys även ska omfatta transportörer och logistikcentrum, ser vi en stor risk kopplat till transporter i kris och krig. Detta då förslaget innebär att en tredjedel av livsmedelsberedskapskedjan (livsmedelsdistribution) i så fall skulle hanteras av en annan sektorsansvarig myndighet än den som är utsedd att ansvara för livsmedel generellt. Om detta förslag genomförs anser vi att det är av yttersta vikt att ansvarsfördelningen hanteras på ett sätt som varken hämmar livsmedelsberedskapen eller innebär en ökad administration för företagen. Livsmedel utgör 7–8 procent av den totala mängden transporterat gods på väg i Sverige och för dagligvaruhandeln utgörs denna mängd i viss mån av egna transporter men huvudsakligen genom kontrakterade externa åkerier. För mer information om dagligvaruhandelns transporter hänvisar vi till Trafikanalys PM 2023:8 "Dagligvaruhandelns varutransporter".